

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Hakkı Gözetmedeki Hassasiyeti

Hak ve Adalet

Hak ve hukuka uygun davranmak ve herkese kendi hakkında uygun olanı vermektir. Hz. Muhammed (s.a.v.), yaşamında daima adaleti en önemli ilkesi edinmiştir. Hakkı gözetirken, adaleti uygularken insanlar arasında fark gözetmemiştir. O, Allah'tan gelen ilahî emirler doğrultusunda hareket etmiştir. Cahiliye döneminin en önemli çıkmazlarından olan adaletsizliği ortadan kaldırmıştır.

Güçlü olanın değil, haklı olanın hakkını aldığı mükemmel ve huzurlu bir toplumun ortaya çıkmasını sağlamıştır. İslam'ın, doğuşundan sonra, kısa bir süre içinde büyük bir coğrafyaya yayılmasının sebebi, Allah'ın ve Peygamberimizin adalet konusundaki ikna edici uyarıları, Müslümanların da bu konuda çok titiz davranmalarıdır.

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Veda Hutbesinde söylediği şu sözler onun adalet timsali olduğunun göstergelerinden biridir. "Ey insanlar dikkat ediniz! Rabbiniz tektir. Arabın, Arap olmayana, Arap olmayanın Arab'a, siyahın kırmızıya, kırmızının siyaha, takvadan öte, hiçbir üstünlüğü yoktur. Şüphesiz Allah Teala katında en üstünüz, Allah Teala'dan en çok korkanınızdır.»

Ayet

"Ey Muhammed! De ki: "Allah'ın bana indirdiği Kitabı tebliğ etmem ve aranızda adaletle davranmam buyrulmuştur." (Şura/15)

Peygamberimiz bir hadisinde kişinin mahşerde Allah'ın huzuruna kul hakkı ile geldiğinde başışlanmayacağını söylemiş, yenilen hakkın mutlaka dünyada iken helal ettirilmesinin önemini vurgulamıştır. Buna karşın hak ve adaleti üstün tutan toplumların yüceleceğini, bunu sağlayan kimselerin de cennette nurdan minberler üzerinde olacağını müjdelemiştir.

HZ. MUHAMMED (S.A.V.) Örneklığı

HZ. MUHAMMED (S.A.V.)

Toplumda adaletin uygulanması için çok sayıda düzenleme yapmıştır.

Medine'ye göç etmeden önce kendisiyle görüşen Medinelilerden insan haklarına saygılı ve adaletli olacaklarına dair söz almıştır.

Daima hakkı üstün tutmuş, eşitlik ve adaletten ayrılmamış, kişileri adil olmaya çağırmıştır.

Eşitliği, adaleti ve temel hakların korunmasını, toplumsal barışın kaynağı olarak görmüştür.

Hz. Muhammed (s.a.v.) Örnekligi

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hakkı gözetmede gösterdiği hassasiyetle ilgili çok sayıda olay vardır.

Bunlardan bazıları şöyledir:

Hz. Muhammed'in (s.a.v.) yaşamında hakkı gözetmede gösterdiği hassasiyetle ilişkili örnekler

Bedir savaşında alınan esirler arasında Peygamberimiz'in amcası Hz. Abbas da vardı. Hz. Abbas'ın elleri bağlanmıştı. Esirler, fidye karşılığı serbest bırakılmaya başlanmıştı. Ensar'dan bazı kişiler Hz. Abbas'ın Hz. Muhammed'in (s.a.v) amcası olduğunu öğrenince onun fidyeden affedilmesini istediler. Hz. Muhammed (s.a.v) bunun üzere onlara şöyle dedi: "Hayır, asla böyle bir şey olamaz Onun ödemek zorunda olduğu fidyenin tek bir dirhemi dahi bağışlanamaz"

Bir gün, Peygamberimiz (s.a.v.) 'in küçük torunları Hasan ve Hüseyin aynı anda Peygamberimiz (s.a.v.) 'den su istediler. Peygamberimiz önce Hasan'a sonra da Hüseyin'e su verdi. Bunun üzerine Hz. Fatıma, "Babacığım suyu neden önce Hasan'a verdin. Hasan'ı daha mı çok seviyorsun" diye sordu. Peygamberimiz (s.a.v.): "Hayır, ilk önce suyu Hasan istedi" cevabını verdi. Sevgili Peygamberimiz torunlarını severken de adaletli seviyor, hak geçirmiyordu."

Bir gün Peygamberimizin (sav) yanında bir adam oturuyordu. Bir ara adamın erkek çocuğu geldi. Adam çocuğu aldı dizlerine oturttu. Az sonra bir de kız çocuğu geldi. Onu da yanına oturttu. "Peygamber Efendimiz adama sordu: "Niçin ikisini bir tutmadın?"

Hz. Muhammed (s.a.v.) Örnekligi

Hz. Peygamber (s.a.v.), hak hususunda hiç kimseye en küçük ayrıcalık tanımamıştır. Kureyş kabilesinden bir kadın hırsızlık yapar. Bir kısım ileri gelen Kureyşliler Hz. Muhammed'e (s.a.v.) bir aracı göndererek kadını affetmesini isterler. Bu işi Hz. Muhammed'in (s.a.v.) çok sevdiği bir kişi olan Üsame'nin yapabileceğini düşünürler. Sonra durumu iletmek üzere Üsame'yi Peygambere (s.a.v.) gönderirler. Üsame gelip durumu anlatınca Hz. Peygamber (s.a.v.) üzülür ve Ayağa kalkarak şunları söyler:

Hadis

Ey insanlar, sizden önceki insanlar aralarında varlıklı biri hırsızlık yaptığında ona dokunmazlar; zayıf biri hırsızlık yaptığında ise onun cezasını verirlerdi. Allah onları bu yüzden helak etti. Allah'a yemin ederim, değil o kadın, bu suçu işleyen Muhammed'in (s.a.v.) kızı Fatıma bile olsa onun da cezasını veririm.

Peygamberimiz, vefatına yakın bir zamanda Medine'de Mescid-i Nebevi'de ashabına hitaben şunları söylemişti: Ey Müslümanlar, şayet birinize haksız bir muamelede bulunmuşsam onu ödemeye hazırım. Kimin hakkı varsa işte şahsım işte malım gelsin alsın. Bu şekilde üzerinde hiç kimsenin hakkı olmadan Allah'ın huzuruna gitmeyi arzuladığını belirtmişti.